

som for øvrigt viser, at de, der gjorde hoveri, langt ned i tiden fik øl og undertiden også mad på godset).

Udgiveren har renonceret på at udnytte det kulturhistoriske element i stoffet, men der er afgjort også noget at hente her. Man kan dog ikke undlade at spørge sig selv, om en sådan ordret udgave som den foreliggende virkelig er påkrævet, når materialet i øvrigt er fremlagt og bearbejdet i tabellarisk og statistisk form. Måske der til gengæld kunne være blevet råd til nogle tavler med teksten i facsimile, en ting, man altså fortsat må savne i Udvalgets publikationer.

Poul G. Ørberg

Ældre danske rådstueprotokoller og bytingbøger. Malmø tingbøger 1577-83 og 1588-90. Udg. ved Leif Ljungberg og Einar Bager i samarbejde med Erik Kroman af Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie. (1968). XII + 444 s.

Efterhånden foreligger mange tingbøger i gode udgaver. Næsten hver landsdel er repræsenteret: Jylland med Viborg landstings dombøger 1616 (1965) og Skast herreds tingbog 1636-40 (ikke afsl.), Fyn med Åsum herreds tingbog 1640-48 (1956-62), Sjælland med Herlufsholm birks tingbog 1616-33 (1954-59) og Sokkelund herreds tingbog 1621-22 og 1625-37 (ikke afsl.). Nu kommer det gamle Øst-Danmark til, med Malmø tingbøger for årene 1577-83 og 1588-90. Udgivelsen er omhyggeligt udført, med tekstkritiske noter, lokalhistoriske noter, der identificerer bygninger m. m., ordforklaringer samt person- og stednavneregister og re-

gister over de forskellige arter af retssager.

Ole Degn

Einar Andersen: Thomas Bugge. Et mindeskrift i anledning af 150 årsdagen for hans død 15. januar 1815. (Geodætisk Instituts Forlag, 1968). 101 s.

Bogens hovedafsnit, der lidt søgt er udformet som en mindetale med titlen »Thomas Bugge in memoriam«, er en biografi over en fremtrædende danske astronom og geodæt af dette navn. Hans arbejdsindsats på flere områder skildres, og der bringes en detaljeret gennemgang af den skarpe kritik, der af H. C. Ørsted og C. C. G. Andræ rettedes mod hans videnskabelige arbejde, bl. a. ledelsen af Videnskabernes Selskabs geografiske opmålinger fra 1780. Gennem beregninger på Geodætisk Instituts elektroniske regnemaskine GIER mener Einar Andersen, der er direktør for instituttet, at kunne påvise, at den nævnte kritik skyder over målet, at den i det store og hele var uberettiget, og at den tjente særlige, væsentligst personlige formål. Fremstillingen belyser derudover sider af videnskabshistorien, selv om man bør bemærke, at Andræ med ikke ringe ret kritiserede Bugges ofte noget sjukkede og til tider bevidst fordrejede arbejde som et brugbart grundlag for de opmålinger, man udførte o. 1840.

Bogen afsluttes med en bibliografi over Bugges arbejder, en »biografi«, der i virkeligheden er en liste over litteratur om Bugge, og endelig bibliografier over Chr. Olufsens og H. C. Ørsteds arbejder (til 1815) samt – noget overraskende – over Einar Andersens egne. Et ravneregister gør bogen anvendelig som opslagsbog.

Ole Degn